

Set minuts i mig

Mar Canales
María Carnacea
María Cuesta
Andrea Ixchel Martínez
María Luisa Muñoz
Nuria Nàcher
Alicia Soria

Uetra
nova

bromera

Aquesta edició recull les obres guanyadores dels Premis Juvenils de Literatura Breu Ciutat de Mislata 2018, instituïts per l'Ajuntament de Mislata. Formaven el jurat Vicent Climent, José Ángel García i Bàrbara Torres i el jurat jove Tamara Torres. Actuava com a secretari Pere Peris.

La joventut viu en una crisi atemporal, en una reivindicació perpètua i històrica que pren forma diferent segons el moment social en què es trobe. El llegat que cada jove deixa en la societat marca un nou repte per als esdevenidors, per a totes aquelles persones que, en algun moment de la seua vida, passaran a ser joves reivindicatius.

Vam ser aquells joves que no vam tindre l'oportunitat d'anar a escola perquè ens necessitaven a les nostres cases en el trenta-sis; aquella joventut que es va mobilitzar des de París, i per tot Europa, per a reclamar més drets en el seixanta-huit; aquells joves que van decidir abandonar els estudis per a buscar una ocupació i ajudar en l'economia familiar durant els anys setanta; o aquella joventut a la qual li van garantir un futur si tenia més formació acadèmica, però que van abandonar quan la vam obtenir.

Ara, som la joventut que vol erradicar aquelles accions de l'ésser humà que contribueixen a destruir la nostra societat i el nostre món. Aquesta joventut que vol salvarguardar aquelles accions que enriqueixen la ciutadania en el seu conjunt. Per això, des de Mislata donem suport

a la creació literària i posem en valor el potencial de la joventut.

Aquests premis són el llegat que en 2019 deixem als i a les joves d'ara, uns premis que aposten per la llibertat, la igualtat i la solidaritat. Un certamen que premia l'originalitat que tenen els seus autors i autores a l'hora de narrar històries, descriure pensaments i que ens obrin la porta al món que a través de la poesia i de la narrativa descobrim.

Així, des de Mislata i des de la Regidoria de Joventut, continuarem apostant per aquest tipus de certàmens on la joventut pot plasmar les seues reivindicacions i on recopilem aquelles obres que hi mereixen ser destacades. Hui, els autors i les autores d'aquest llibre deixen un llegat per a Mislata i per això volem donar-los aquesta oportunitat per a donar a conèixer les seues històries.

XIMO MORENO PORCAL

Regidor de Joventut de l'Ajuntament de Mislata

VIATGE A L'ATLÀNTIDA

María Luisa Muñoz Romero

(Premi de Narrativa en Valencià)

Despuntava la lluna, però en aquella professió a contrarellotge es treballava independentment de si era aquest l'astre emmarcat en el firmament per les estrelles de llum feble i pàl·lida. Els doctors Emma i Lluç eren conscients que la seua missió era veure realitzat el més desgavellat i inimaginable dels somnis des del naixement de la tecnologia Pigmalión. Arturo Buendía, que patia un càncer terminal, volia descobrir l'Atlàntida. La tasca de la parella era introduir-se en la seua psique i aconseguir implantar aquest record abans que l'ancià morís, perquè pogués trobar en la mort la dolçor que li va ser negada en vida.

La tecnologia era il·legal si no es realitzava en un espai de temps breu abans de la mort, ja que els records artificials interferien en els veritables de forma irreversible, i en el cas d'Arturo, com en tots els pacients de la corporació, els dies de l'ocàs de la seua existència no eren sinó un temps prestat, una pròrroga.

El pacient jeia estirat i immòbil sobre la llitera, amb els ulls tancats, i el seu rostre era una màscara freda i serena. L'únic so audible en aquell desolador silenci era el batre del cor de l'ancià, mesurat i amplificat per una de les màquines que lluitaven per insuflar-li un últim alè de vida. La doctora Emma va prendre la mà arrugada d'Arturo, gèlida com el gel al tacte. Havia perdut la major

part del pèl, potser per l'edat o pels efectes secundaris de la quimioteràpia. La calba de l'ancià llampurnava lluenta pel sèrum neurològic que connectava els seus neurotransmissors amb la maquinària que permetria modificar els seus records.

La parella es va col·locar els cascos especials que els permetrien accedir a la ment del pacient i trobar el record més convenient per modificar-lo i canviar el transcurs de la seua vida de tal manera que es fes realitat aquell somni... almenys en la seua ment. A canvi de quantitats obscenes de diners, els pacients gaudirien d'un final sense penes ni remordiments corcant la seua consciència, o bé havent contemplat el color dels seus somnis i delectant-se en un últim esclat d'alegria.

Un cop iniciat el procés d'immersió, les consciències dels dos doctors van abandonar els seus cossos físics i es van inserir en la ment del pacient com dades en un ordinador. Es van trobar en una sala d'estar decorada a l'estil dels anys 20 (del segon mil·lenni, és clar), amb fotos familiars posades sobre mobles de fusta envernissada, i van veure un Arturo que rondava la quarantena assegut sobre un vetust sofà color turquesa. Es tractava d'un home enèrgic i bronzejat, res a veure amb l'amo d'aquell cos inermes i descarnat. En aquell record, la dona d'Arturo va prorrompre en gemecs de tristesa i es va desfer en un oceà de llàgrimes amargues. Malgrat estar acostumats a ser visitants de realitats alienes, els doctors no van poder evitar sentir-se profundament torbats.

–Estàs boja! Tant de bo no ens haguéssim casat.

–I tu! Tu no saps qui soc! No va significar res per a tu!

El llavi inferior d'ella va començar a tremolar. El doctor Lluc va començar a revisar la fitxa d'informació del pacient.

–Arturo Buendía es va casar amb el seu amor de l'institut, Sabina Almeida.

Van accelerar els records cap enrere, i així van recórrer una successió interminable de baralles. Algunes conclouïen en nits en vetlla d'Arturo prostrat lacònicament sobre aquell sofà turquesa, i altres resoltes amb tots dos en conjunció sobre el llit. Artur i Sabina s'havien estimat amb ardor i insolència, i fins i tot durant les seues crisis més severes, terminava per aflorar el pòsit del fervor amorós del passat. Tot i la tristesa i l'amargor que tenien les seues discussions diàries, es veien incapaços de viure l'un sense l'altre.

–Torna més enrere. Aquests records estan impregnats de dolor, el paradigma està distorsionat i implantar aquí el desig d'anar a l'Atlàntida no tindrà efecte, tot i que normalment aprofitem la crisi dels quaranta. Hem d'anar a la infància i introduir-hi aquest desig perquè la ment desenvolupe una nova seqüència temporal en què Arturo complisca el seu somni –va sentenciar Emma.

Amb el panell de navegació a distància que els permetia dirigir el seu viatge per l'intricat laberint de la memòria de l'Arturo, Lluc va introduir l'ordre de retornar a l'edat dels cinc anys. Tot d'una, tot va canviar,

i és que, en el paradís de la infància, tot record cobrava un vívid colorit encara que hagués estat oblidat llargs anys enrere, ja que aquelles primeres percepcions del món posseïen una màgia singular. Arturo era un nen que dormia en una cambra diminuta que, no obstant això, tenia un ampli finestral que permetia admirar la immensitat del cosmos abatut sobre la gran ciutat de Rio de Janeiro. Lluc es va acostar al petit i, ajudat pel taulell, va programar en la ment d'Arturo un desig urgent de descobrir l'Atlàntida. D'aquesta manera, la seua ment crearia nous records basats en dur a terme aquell propòsit amb urgència i Arturo Buendía podria morir explorant aquelles restes que, si existien en realitat, l'ésser humà encara no havia conegut.

La parella va avançar uns anys en l'anquilosat palau de la memòria per comprovar si aquella petita modificació havia provocat l'efecte papallona desitjat, i quan van arribar a l'edat dels cinquanta, es van sorprendre en veure una escena similar a la que havien contemplat amb anterioritat; Arturo i Sabina discutint a crits una vegada més a la sala d'estar. Arturo no havia descobert l'Atlàntida i, absorbits per una espiral incontrolable, els doctors van veure un cop més com el pas inexorable del temps desgastava aquella vida, fins a presenciar amb sorpresa un record en què abans no havien reparat; ni més ni menys que el funeral de Sabina.

—No arribe a comprendre aquest sentiment de culpa
—va dir l'Emma. Arturo mantenia el cap baix al costat de

la tomba de la seua esposa, sota una cortina de pluja que queia com llàgrimes d'aquell cel del color de la cendra. Ja estava malalt, no quedava sinó una fràgil circumferència blanca de pèl com un espectre tènue del que havia estat un cabell fosc i fort.

Quan la parella realitzava una immersió d'aquest tipus, no eren només mers espectadors d'una pel·lícula, sinó que rebien una experiència sensorial completa i es sentien complaguts o afligits, segons les emocions que impregnaven el record. I en aquell moment, la culpa niava com un paràsit en els seus cors.

Arturo es trobava sol i la seua única companya no era sinó una quimera que el perseguia com l'ombra d'un somni impossible: visitar l'Atlàntida. Amb prou feines se l'entenia quan parlava amb la corporació, danyades les seues funcions cognitives per l'avanç de la malaltia, però anava armat amb una ferma determinació. Invertiria tots els seus estalvis per tallar l'únic fil que el lligava ara a la vida. Abans de deixar el món, presenciaria com a espectador la materialització dels seus anhels en la seua memòria.

—Ens falta una peça d'aquest trencaclosques. Per què l'Atlàntida? Per què aquest desig per visitar-la que ell mateix desconeix? I, per què aquest desig s'ha intensificat amb la mort de la seua dona? —es va preguntar Emma.

I van tornar a anar cap enrere en el túnel de la memòria, intentant reparar en els detalls. Però, de nou al pavelló de la infància, van trobar atònits passadissos que

resultaven inaccessibles, que els deixaven observant una i altra vegada imatges congelades i estàtiques. Quan intentaven aprofundir en aquests moments, es repetia de forma successiva el mateix record, com un disc ratllat que no deixa de fer sonar la mateixa cançó. Veien una i una altra vegada una tassa d'un líquid fosc i fumejant que el petit Arturo sostenia amb les dues mans tremoloses i absorbia amb glops lents.

Per algun motiu, Arturo atribuïa de forma inconscient una gran importància a aquest record d'aparença banal i innòcua. Lluc, que es trobava desconcertat, va prémer un seguit de codis amb els quals esperava que li permetés superar la censura a aquests records de la infància. Quan va aconseguir traspasar aquell inexplicable veto imposat per la ment d'Arturo, els doctors van quedar bocabadats. Sense cap dubte, aquest era el record de major exuberància que havien visitat en la seua nombrosa llista d'expedicions.

Es tractava d'una multitud infinita de gent vestida amb disfresses diverses, màscares impossibles i maquillatges estrafolaris, però enmig d'aquell carnaval extravagant, l'Arturo del passat només tenia ulls per a una única persona; una nena morena vestida de groc canari i amb els cabells curts que s'acostava a ell seguida dels sorolls de la festa i la cançó de l'orquestra. El somriure d'ella resplendia com un estel malgrat que la nit era clara i radiant, il·luminada pels fanals que portaven pels participants de la desfilada i els brillants refulgents de les vestidures d'homes i dones.

El tauler de comandament va brillar amb una llum vermella, senyal que havia aparegut una contradicció imprevista.

—Segons l'història —va dir Emma—, va conèixer Sabina a l'institut, no quan eren petits. Com és possible que oblidés aquesta trobada?

Per resoldre aquell enigma, van tornar sobre els seus passos cap a l'adolescència, i van veure Arturo com un adolescent ben plantat, de caminar desmanegat i hormones esvalotades, que estava assegut amb els seus amics en una taula de la cafeteria de l'institut. El jove mirava aquesta mateixa nena de pell canyella, asseguda sola, que s'havia tornat una adolescent de cos curvilini, el rostre de la qual s'havia estirat ressaltant l'elegància dels seus pòmuls. Ella va aixecar la mirada, enfonsada en un llibre, i el seu rostre va esbossar un somriure que es va convertir en una expressió de sorpresa. El reconeixement va espurnejar en aquells ulls de gasela.

Lluc va congelar la imatge, i aquest intercanvi de mirades va quedar suspès en l'espai i en el temps. Es van concentrar en els pensaments d'Arturo. A ell li agradava Sabina. Havia sortit amb un nombre ingent de noies, fins i tot havia aconseguit endur-se al llit alguna. Però Sabina no era com la resta. No obstant això, no havia reconegut en ella la nena a la qual havia promès l'Atlàntida tants anys enrere.

—Potser cal tornar a la nit de carnestoltes per aconseguir una explicació —va dir Lluc.

—Però el temps se'ns tira a sobre. Saps el que pot passar en els nostres cossos quan els abandonem massa temps.

I van accelerar el pas a través de vetllades de festa i petites estones d'estudi, suficients per treure la carrera d'Economia. La ment d'Arturo distava de ser brillant, però era un noi llest i despert que, en un futur, guanyaria invertint a la borsa una petita fortuna.

—No puc veure més enllà del que vaig aconseguir desbloquejar l'altra vegada —va sospirar Lluç.

La doctora Emma es va quedar pensativa. Això implicava que Arturo havia perdut part dels seus records per alguna raó desconeguda.

—Tinc el record, però ràpid! Només tenim uns segons abans de perdre l'accés.

Es van capbussar en aquell moment. Arturo i Sabina estaven a soles sota la nit estrellada, agafats de les mans. La lluna era plena, un gegantí ull pàl·lid que vigilava els seus destins de forma inescrutable. Les onades fosques acariciaven la costa de la platja.

—No creus que aquestes estrelles fan un dibuix amb la lluna? Com si fos la panxa d'un conill.

—Tens raó. Sembla un conill.

Van passar una estona en silenci, contemplant el firmament.

—He de tornar a casa —va xiuxiuejar ella amb un fil de veu.

—No et preocupes. Sé que vius lluny, a l'altra punta d'aquesta gran ciutat. Però tornarem a veure'ns l'any que ve, en el pròxim carnaval de Rio.

—M'ho promets?

–Et jure que et veuré aquí, en aquesta platja. I si no ens veiésem, veus la ones de la platja? Estic segur que allà hi ha una ciutat oculta! I si no ens tornésem a veure, ens retrobaríem allà, a l'Atlàntida. És una ciutat màgica i meravellosa, on es farà realitat el meu somni de veure't cadascun dels dies de la resta de la meua vida.

I li va donar un petó que la va deixar acolorida, i tots dos es van fondre en una abraçada fins a esdevenir un únic ésser. Lluc va començar a teclejar ordres frenèticament en el panell de navegació durant uns segons:

–No es van tornar a trobar la nit següent. Es van retrobar uns anys després a l'institut.

–Seguisc preguntant-me com és possible que ell l'oblidés... A més, li va prometre que es retrobarien a l'Atlàntida.

–Aquesta memòria està plena de contradiccions. L'única opció viable per desvetllar aquest misteri és avançar fins a la dimensió més profunda del seu subconscient.

–No podem passar tant de temps fora del nostre propi cos. Cada vegada note més fi el vincle. Si desapareix, ens quedarem atrapats aquí.

–Tampoc podem fallar a Arturo; no hi ha major crueltat que deixar que algú partisca a l'últim viatge amb aquesta llosa de culpa sobre la seua consciència.

I així, la parella es va dirigir cap a les entranyes de la ment, amagatall dels desitjos més profunds i inconfessables i subterfugi dels records que ni el pas del temps pot esborrar.

Aquesta vegada, hi havia alguna cosa diferent en tots els records. Hi havia un altre nen, idèntic a Arturo, gairebé com si es mirés a l'espill, que l'acompanyava a l'escola i amb el qual jugava a les vesprades.

–Arturo tenia un germà? No és possible. No consta en l'història –va dir Emma.

–Així és. És com si mai hagués existit –va replicar Lluç.

Tot d'una, els records van deixar de ser rutinaris i alegres i, com un vel, va caure el mantell de la nit. Van sentir el mateix fred que sentia Arturo pel carrer quan se separava de Sabina aquella llunyana nit de carnaval, i buscava el seu germà perdut amb les cames fatigades per la carrera i sense alè.

–Diego!

L'esclat d'un gallet va esquinçar el silenci de la nit, i llavors va veure un home sortint en carrera d'un carreró estret i fosc, on jeia un altre home sobre un bassal de la seua pròpia sang. I al costat del cos de l'home, hi havia un bult menut i sagnant. Com si es veiés a si mateix adormit, Arturo va contemplar el diminut cadàver del seu germà Diego. Jeia inert amb els ulls tancats i el rostre serè, testimoni involuntari del crim comès pel fugitiu que l'havia silenciats per l'eternitat, encara que es tractés tan sols d'un nen.

I turmentat pel pes de la culpa, l'angoixa com una sarpa va fer a miques el seu cor desconsolat. No hi havia remei que alleujés el pesar d'haver perdut el germà que era com la seua altra meitat. Havia estat culpa seua, per

haver-li fallat i no haver estat amb ell en lloc de romandre al costat de Sabina. La gola li conté un gemec de desesperació. I va saber que alguna cosa s'havia trencat en el seu interior de manera irrevocable. Després de perdre a Diego, li havien arrabassat la part més íntima i essencial del seu ésser. Mai no tornaria a ser el mateix. Mai no podria ser feliç sentint el buit que li havia deixat l'absència de Diego.

Encara que Emma i Lluc no podien plorar, ja que eren meres projeccions de les seues consciències, sentien com si ho estiguessen fent, veient el sofriment incommensurable d'Arturo. Els llums d'un cotxe de policia van irrompre en l'escena, i l'últim record de la seqüència va ser, de nou, la tassa d'aquell desconegut líquid que escal-fava les mans d'Arturo. Aquell beuratge alleujava les penes de la seua ànima, atordint els seus sentits i substituint la pena per l'oblit.

—En aquella època era habitual administrar inhibidors de memòria a nens que havien patit experiències com aquesta per tractar l'estrès post traumàtic —va dir Emma.

Emma i Lluc se sentien tristos, com si alguna cosa en el seu interior s'hagués trencat per sempre, com ho feia Arturo. Havien aconseguit desxifrar el dolorós sentiment de culpa que pesava sobre la consciència d'Arturo. A més, devia ser dur sentir-se culpable tota una existència per una raó desconeguda. La culpa de no haver arribat a temps per salvar el seu germà. La culpa de no haver reconegut a Sabina abans que ella morís.

Es va iniciar una nova successió de records. Un cop reactivat el record latent de la mort de Diego, van despertar un torrent de records que s'arremolinaven al voltant d'ells.

Entre ells, van destacar els ulls suplicants de Sabina.

—El teu germà estarà bé. Queda't una estona més. El veus cada dia, però nosaltres no ens podrem veure fins d'aquí a un any.

Sabina va créixer, les seues faccions es van fer més madures. I van veure a Sabina adolescent, quan es van conèixer, tallant-se els cabells amb unes tisores, deixant conills de paper sobre el seu escriptori, com la constel·lació que junts havien imaginat al cel anys enrere. El pas dels anys es va succeir sobre ella. El dia de la seua boda, Sabina es va casar amb un vestit de núvia groc, el mateix color amb el qual anava vestida al carnaval de Rio.

—No entenc per què ella no li va dir mai res, encara que va intentar recordar-ho de totes les formes possibles. El tall dels cabells, els conills de paper, el vestit groc... —va dir Lluc.

—Ella era un tant insòlita. Per això ell es va fixar en ella.

Van treballar en un algoritme que crearia una nova vida per a Arturo, en la qual Diego no era assassinat quan eren nens, sinó que el seu germà el trobava a temps. Així, regalaren al germà bessó d'Arturo una nova existència dins de la ment del seu germà, imaginada pel seu propi subconscient.

—És impossible revertir l'efecte dels inhibidors. No puc aconseguir que la seua ment recorde la trobada amb Sabina —va al·legar Lluc.

Van tornar a l'adolescència per observar quins canvis s'havien produït en aquesta nova línia temporal. Arturo no es retrobava amb Sabina de nou a l'institut. Com que Diego no moria, els germans viatjaven junts a Espanya, i aquest es convertia en un escriptor d'èxit mentre que el seu germà Arturo començava una carrera com a arqueòleg. Després de tot, Lluc li havia implantat el desig d'anar a l'Atlàntida en la seua infància.

I va resultar que en aquesta nova línia temporal, Arturo coneixia a Sabina treballant en una excavació a Grècia. El seu germà Diego era present en les reunions amb amics, en les seues noces, i el dia que es van comprar junts una casa. Arturo no va aconseguir recordar mai la primera trobada amb Sabina. No obstant això, els van assignar en conjunt una expedició a la Mediterrània, on hi havia indicis que una ciutat podia estar soterrada sota les aigües. Al mateix temps que intentaven descobrir la ciutat perduda i buscada tants anys per la humanitat, van desenterrar la bellesa que veien en l'altre i desempolsaren l'amor correspost que els uniria fins a la fi del seu matrimoni. Aquest cop tot funcionava amb harmonia i fluïdesa sense l'amarg regust de la culpa.

—Lluc... Les constants vitals li estan fallant. No podem quedar-nos més. Lluc... Em sents? Arturo està morint.

—Però no hem arribat encara al final de la seua vida!

—No passa res. Hem de confiar que la seua ment faça la resta sense nosaltres. Hem de marxar, o ens quedarem atrapats per sempre en la seua ment.

Es va iniciar el procés de transmigració. Van tornar als seus cossos coberts de suor, exhaustos i esbufegant. Van moure amb precaució les extremitats per acostumar-se de nou als seus cossos. Van contemplar la resta de la nova vida que havien creat per a Arturo a través del gran monitor en què es projectaven amb detall i colorit els seus pensaments.

Artur i Sabina es trobaven bussejant en l'abisme insondable del mar. Els va fallar el subministrament d'oxigen. Resignats al fet que no serien capaços de nedar tan ràpid cap a la superfície, Arturo va retirar amb delicadesa l'equip que cobria el cap de Sabina, i ignorant els seus músculs laxos i els seus pulmons agonitzants, va unir els seus llavis als d'ella per última vegada. Ella va somriure sota aquell bes de comiat, sense importar-li la proximitat imminent de la mort. Després de tot, havien aconseguit complir junts aquell somni, gràcies al qual havien fet de les seues vides una obra d'art. Morien en els braços de l'altre, i així s'apagava aquell amor idíl·lic abraçat per les aigües profundes i clares del Mediterrani.

Morien a la ciutat del coneixement on Arturo li havia promès a Sabina tants anys abans que es retrobarien, i ho havien fet per sempre en la seua consciència. Semblaven altres en aquella altra vida que, com una segona oportunitat, els havia permès trobar junts la felicitat.

Emma i Lluç van veure com un somriure es dibuixava als llavis d'Arturo. Una llàgrima va brollar dels seus ulls tancats, com una gota de l'oceà incommensurable en què nedava ara aquell ancià, abandonant el món de la vida per reunir-se amb Sabina a l'Atlàntida amb la qual tots dos sempre van somiar.

L'electrocardiògraf va fer sonar un feble batec i, amb la imatge d'aquell últim petó, el monitor es va apagar, i a la sala es va fer el silenci.